

LECTURA

SUPLEMENT DOMINICAL DE SEGRE

Menú Lectura

- [Inici](#)
- [Reportatges i entrevistes](#)
- [Plaers](#)
- [Ciència i tecnologia](#)
- [Cultura](#)
- [Opinió](#)

[Lectura Entrevista](#)
[Ver contenido en español](#)
ENTREVISTA

Marina Porras: "L'enveja és el pitjor pecat de tots perquè no se'n pot treure res de bo"

- JAUME BARRULL CASTELLVÍ
- [LLEIDA](#)

Actualitzada 20/04/2020 a les 15:35

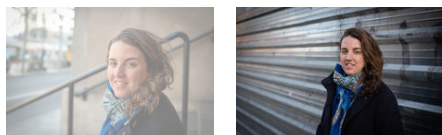
Marina Porras és llibretera a Rubí, especialista en literatura comparada i professora a la Universitat Pompeu Fabra. Fora de la seua ciutat i de les aules també és coneguda perquè reflexiona sobre literatura en diferents mitjans de comunicació. Escriu molt i ho fa que et vénen ganes de comprar els llibres que comenta per poder-los viure amb la mateixa intensitat que ella. El passat mes de març va participar en una taula rodona a l'IEI de Lleida sobre l'estat de la crítica literària en el panorama cultural actual. Recentment ha publicat 'L'enveja', un assaig sobre aquest pecat capital editat per Fragmenta.

Totes les imatges i continguts de SEGRE.com tenen drets i no es permet la seva reproducció i/o còpia sense autorització expressa.
© Marina Porras: "L'enveja és el pitjor pecat de tots perquè no se'n pot treure res de bo" SEGRE

Totes les imatges i continguts de SEGRE.com tenen drets i no es permet la seva reproducció i/o còpia sense autorització expressa.

© Marina Porras: "L'enveja és el pitjor pecat de tots perquè no se'n pot treure res de bo" SEGRE

Les fotos les vam fer al carrer la tarda que va venir a Lleida per participar en una taula rodona a l'IEI. L'entrevista va ser a posteriori, xatejant a través d'una aplicació vinculada al correu electrònic.

La taula rodona es titulava 'Crítica de la crítica literària catalana'. Tenim una crítica solvent?'

La xerrada va anar molt bé, crec que van sortir temes molt interessants perquè vam poder discutir sobre problemes molt de fons en la crítica contemporània, que era la idea. Normalment aquestes xerrades són un memorial de greuges.

Aquest és un esport nacional.

Sempre surten les mateixes queixes: que no hi ha espai per a llibres als mitjans, que les peces estan mal pagades, que les editorials i els diaris es mouen per interessos comercials... Són temes que són reals i problemàtics però no tracten sobre el fons de la qüestió, sobre el que tothom va estar d'acord: que el paper del crític tendeix a ser que escriu el que s'espera que escriui, que tothom té un lloc molt determinat dins el sistema cultural, que ningú pot sortir dels temes "que li toquen", i que s'escriu amb por.

Amb por de qui o de què?

En el debat crític sobre llibres hi ha una volguda absència de conflicte. El sistema dóna per suposat que la crítica serà pacífica. Això no vol dir positiva, sinó que fins i tot una crítica negativa evita de problematitzar a fons amb el llibre o l'autor en qüestió. Com que tothom espera un sistema crític pacífic i inofensiu, on ningú dirà res que no s'espera d'ell i del lloc que ocupa; els crítics es tornen completament inofensius en el sentit que res del que diuen té efecte seriós sobre el panorama cultural.

Un cercle viciós i autosuficient?

Hi ha una manca de voluntat d'intervenir en l'espai públic, perquè aquest espai és per definició ple de lluites i tensions que a ningú li convé remoure. Jo crec que això tendeix a portar cap a la manca de llibertat i cap a aquesta por que deia. La cultura hauria de ser l'espai més lliure per definició. En canvi, ens trobem que dins del sector cultural tothom creu que hi ha coses que no es poden dir o temes que no es poden tractar per no crear problemes. Això tendeix a fer la crítica més previsible i inofensiva.

Com a crítica ha pogut evitar caure en aquests errors?

Quan vaig començar a escriure sobre llibres (per afició i al blog) ho feia amb por del que diran, i queia en tòpics, i era cursi, i era tot un desastre. Suposo que passa a tothom, quan comença, si no és que tens un talent molt estrany. Però perquè et surtin bé les coses hi has de dedicar moltes hores i molt d'esforç, tampoc estic descobrint res! Tinc la sort que he tingut algunes persones, molt poques, que em van llegir i em van ajudar molt, per aprendre a escriure però també per aprendre a llegir.

Ha evitat parlar d'un llibre de literatura catalana perquè la crítica que en faria la posaria enmig d'una polèmica que no li ve de gust protagonitzar?

Sí, si creia que no era prou important el que en sortiria, de la discussió.

I per contra, ha publicat crítiques que sabia del cert que no agradarien a l'autor?

Però és que una crítica no es fa per agradar als autors.

Què és una crítica literària?

És un text que tracta sobre literatura escrit per algú que en sap, de literatura.

Per a què serveix?

Joan Ferraté, parlant de crítica literària, parla sempre de tres idees: imaginació, experiència i entusiasme. És una teoria molt llarga d'explicar però crec que aquestes tres coses són importants. També deia que l'objectiu últim de la crítica literària ha de ser permetre que hi hagi una tradició de lectors competents.

I aquesta no és la línia dominant al panorama català

Malauradament no. Es parla de llibres, autors, tendències i tradicions des d'un espai limitat i concret, com si els llibres sortissin del no-res, com si fossin objectes llançats al buit, sense context. La pressió pacifista del sector provoca que quan algú parla fora dels límits establerts sigui menystingut per haver trencat unes normes invisibles però ben conegudes per tothom, encara que sigui de manera inconscient.

Són els defectes d'un país petit?

Sí, però això és una explicació i sempre es fa servir d'excusa. Aquest tema sempre surt al memorial de greuges que comentava: "com que tothom es coneix, com que és un país petit...", però això només tendeix a crear un sistema cultural encara més encantat d'haver-se conegut. És com el resistencialisme que s'imposa: "pocs que som, no ens barallem". Jo crec que això no ajuda.

Només hi falta un ingredient: l'enveja. N'acaba de publicar un assaig, n'ha après res?

Que és el pitjor pecat de tots, perquè no se'n pot treure res de bo. L'enveja sana no existeix i l'únic que podem fer per salvar-nos de l'enveja és transformar-la en admiració abans que sigui irreversible. I que és un gran tema literari, també. És un pou sense fons. Si la gelosia és el revers de la ira, l'enveja és el revers de la superbia. És un pecat que es viu en silenci i s'amaga, és molt difícil de detectar. La superbia és creure's i mostrar-se superior, però l'enveja és secreta i callada, s'amaga sempre perquè no parteix de la idea de sentir-se inferior sinó menystingut.

Hi ha molta enveja en la literatura catalana?

A tots els mons literaris hi moltíssimes enveges.

I com afecten la cultura?

En la mirada torta, com passa sempre amb l'enveja. El qui enveja sempre mira malament els altres, i s'atrinxera en la seva posició. Sempre rebaixa l'altre. Això ho explico, molt per sobre, al llibre, amb la moral d'esclau de Nietzsche, que ho va explicar molt bé. L'enveja iguala i rebaixa, que és una tendència molt habitual a casa nostra. L'altre dia ho deia l'escriptor Toni Sala al seu blog, en unes notes que està fent sobre el confinament: "és la nostra cultura, igualar per baix sempre que hi ha l'oportunitat".

En aquest panorama, què pot aportar de bo la crítica literària?

Un discurs més programàtic que pensi el sistema cultural com un espai de relacions ampli i divers; en aquest sentit els diversos agents i elements s'han comunicat entre ells i influenciar-se mutualment. Cal emmarcar el discurs de la crítica perquè vagi més enllà de parlar de llibres concrets; i cal explicar els diàlegs, les connexions i els conflictes que ocorren entre textos, autors i camps literaris. Per fer-ho, és important replantejar un concepte que sempre apareix quan parlem de crítica literària: la idea de la falsa neutralitat. Penso que una crítica literària honesta ha d'acceptar el fet que ningú escriu des del buit, des d'una posició de neutralitat. S'ha d'acceptar que cada crític escriu des d'un biaix personal i que precisament la seva feina és fer explícit aquest biaix i discutir-lo.

Quin seria el seu, de biaix?

Segurament és que tinc el gust claríssim, i quan llegeixo escriptors amb qui coincideixo en filies m'hi sento molt còmoda.

Com ara?

Proust i Faulkner van a dalt de tot. Senzillament són els millors.

Temes relacionats

- [LLEIDA](#)
- [lectura reportatges](#)

Te recomendamos

Podrías Aumentar tus Ingresos Invirtiendo en...

Patrocinado por [Consejería Financiera](#) | [Acciones](#)

Elige el sistema de videovigilancia definitivo que...

Patrocinado por [Securitas Direct](#)

Consigue los vinos de Vega Sicilia a precio de bodega

Patrocinado por [BODEBOCA](#)

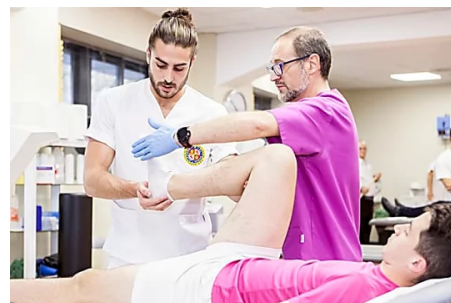
Mollerussa suma 32 casos positivos de covid-19...

¡Una Inversión en Netflix de €250 Podría Devolverte un Segundo ingreso!

Patrocinado por [inversión...](#)

Detenido un vecino de Alcarràs por tráfico de droga

¿Quieres estudiar Fisioterapia? Descubre la Universidad de referencia en el área sanitaria

Patrocinado por [UAX](#)

Plataforma virtual de mediació per evitar la...

Este juego de moda es adictivo

Patrocinado por [Forge Of...](#)